

עבודת חזרה בהכנות, הצעה ולשון להלמדלים - כיתות י" - חופשת הקיץ

כיתות - 5/י, 6/י, 7/י

תלמידי כיתות י" תיקונים

עליכם להכין עבודת חזרה זו לשיעור הראשון בלשון בביתכם י"א בשנת הלימודים הקרובה

חלקי העבודה:

חלק א' - הבנת והצעה

חלק ב' - החמיד

מאחלות לכם חופשה נעימה,

צוות לשון

יו: אב למשל סימנתם לייק על סרטון של מישהו עושה סלטה עם אופניים, סביר להניח שתראו בהמשך עוד סרטוני פעלולים.

פס' 7

זה לא נגמר בזה: האפליקציה ממשיכה ללמוד את הסגנון של המשתמש כל הזמן, ומעדכנת את ההעדפות שלו בהתאם, כך שיוצגו לו הסרטונים שהכי קרובים לטעם העדכני שלו. כדי להבין זאת תוכלו לדמיין מסעדה, שאחרי כל מנה משפרת לכם את המנה הבאה, בהתאם לטעמים שאהבתם או לא אהבתם במנה הקודמת.

פס' 8

בחסות הפור יו, אין צורך להיות כוכב רשת או לצבור הרבה עוקבים בשביל לקבל חשיפה לתוכן. אם סרטון מסוים קולע לטעם של הרבה אנשים הוא יקבל חשיפה גדולה, בלי קשר לכמות העוקבים שלו. מי שהעלה אותו במוסף, הפור יו הופך את הצפייה בטיקטוק לממכרת, שכן הסרטונים שהאפליקציה מציגה למשתמש הם סרטונים שמומאמים לטעמו האישי.

פס' 9

בשביל ללמוד קצת יותר, שוחחתי עם כמה טיקטוקריות מצליחות. הדר שמיר, בת 17 ממזריעין שיש לה 152 אלף עוקבים, מספרת: "התחלתי עם טיקטוק לפני שנה וקצת ולגמרי בטעות. האפליקציה לא הייתה חזקה כמו וטסיו, ונכנסתי אליה סתם בשביל הכיף. הסרטון הראשון שהעלתי נכנס לפור יו והגיע ליותר מ-30 אלף צופים, ומשם זה רק גדל והתפתח. לדעתי טיקטוק מוסיפה ממד חדש שמציא את האדם מהמסך. האפליקציה מאפשרת לראות עוד צדדים באישיות של האדם - הסיבה שאנשים מתחברים אליך זה התוכן והפסימות, ולא התיצויות כמו באינסטגרם."

פס' 10

לאור פרי, בת 17 מחולון, יש לא פחות מ-165 אלף עוקבים. "בתקופה האחרונה כל בית הספר כמעט התחיל להתעסק עם הטיקטוק, ואני רואה את זה כל הזמן במסדרונות, אנשים מכינים סרטונים ביחד. לדעתי זה מאוד מחבר בין אנשים לעשות צחוקים אחד עם השני". בדומה להדר, גם היא חושבת שטיקטוק קרובה יותר למציאות מרשתות אחרות: "אני חושבת שטיקטוק זה יותר החיים מאשר אינסטגרם, כי אתה יותר מראה את עצמך. האפליקציה יותר קלילה, נגישה וגם יותר אוטנטית."

פס' 11

השוב להרגיש, כי לא הכול ארוך בשמי. טיקטוק, ארגוני הורים מזהירים מסכנות אפשריות לילדים שמשתמשים באפליקציה, סכנות שכוללות איום מצד פדופילים ומתחזים, חשיפת תוכן אישי, תקשורת עם זרים וחשיפה לתכנים בעל אופי מיני. בנוסף, העובדה שמדובר בחברה בבעלות סינית מערדרת דאגות בארצות הברית, ולאחרונה צבא ארצות הברית אף אסר על חייליו להשתמש בטיקטוק.

פס' 12

האם אנו חוזים בתחילתו של מהפך בעולם הרשתות החברתיות, או שפייסבוק תצליח לשלב פיצ'רים חזמים לאלו של טיקטוק, ולמנוע ממשתמשים לערוק אליה, כמו שעשתה לסנאפצ'ט בזמנו עם הסטוריז? קשה לקבוע באופן נחרץ, אך אם יורשה לי להמר, נראה שטיקטוק כאן כדי להישאר.

נעים מאוד: טיקטוק, האפליקציה הכי מצליחה

מאת יאיר מור, ארת' y4pc | 28/10/2019

פס' 1

פייסבוק, טוויטר, אינסטגרם, סנאפצ'ט - מדי כמה שנים כובשת את העולם רשת חברתית חדשה שכולם, אבל ממש כולם, נמצאים בה, או לפחות מודעים אליה ולא מצטרפים רק כדי להרגיש מיוחדים.

פס' 2

בשנתיים האחרונות הלהיט התורן הוא טיקטוק (TikTok); רשת חברתית שמתמקדת בסרטונים קצרים. לפני כשנה הוערך שוויה של בייטדאנס, החברה המפעילה אותה, ב-75 מיליארד דולר. מדובר בשווי שמאיים על מעמדה של פייסבוק, שהופקה ב-2012

פס' 10

התקנון של טיקטוק כולל איסור על קידום ארגוני טרור ופשע, כמו גם תוכן הכולל או מעודד "פעולות מסוכנות, או פגיעה", הפרעות אכילה, אימים, מכיחה או עידוד שימוש בכלי נשק וסמים, הימורים ו-"פעולות בלתי חוקיות". החברה גם אוסרת לשתף תוכן מיני או מסית מכל סוג שהוא, ומציעה כלל אצבע: "אם לא הייתם מראים את התוכן הזה להורים או לילדים שלכם - אנא אל תעלו אותו לכאן".

פס' 11

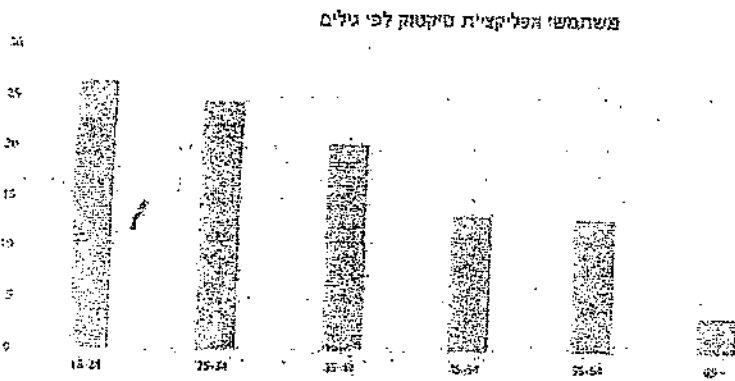
בינתיים בפייסבוק, שטורחת להשיק מתחרה לכל אפליקציה חברתית פופולרית, תשיק לפני שנה אפליקציה דומה בשם Lasso. למרות הפחד האמריקאי מהסניט, לאסו לא מצליחה לצבור פופולריות, ועד כה חורגו אותה מהחנות של מגזל רק כ- 100,000 משתמשים. מה שאומר שעד להודעה חדשה, הסניט יכולים לשיר ולרקוד כל הדרך אל הבנק.

4. לפניכם ארבעה תרשימים ובהם נתונים על טיקטוק ועל יישומונים מספים.

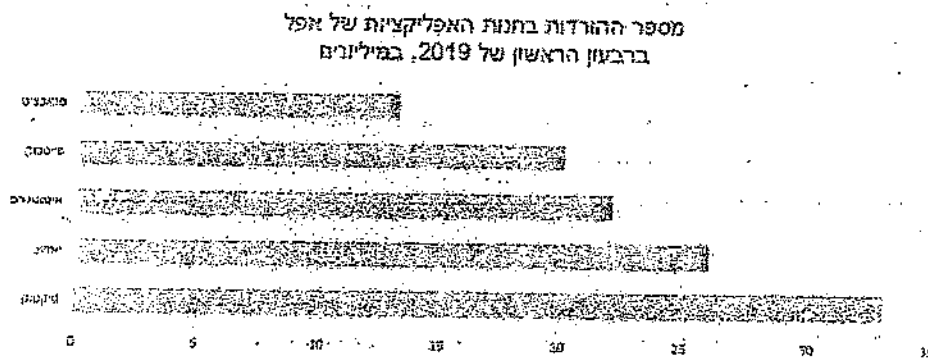
תרשים 1:

תרשים 2:

תרשים 3:

ב. "הכלים באפליקציה הופכים את מלאכת יצירת הסרטונים לפשוטה וקלה, אך עמוץ התווך של טיק טוק הוא עמוד הבית או ה"פיד" שלה, שנקרא "For You" (פסקה 6 בטקסט 2).

לפניכם חלק מההגדרה של מילון רב מילים לערך "עמוד הפיד":

"העמוד המרכזי בבניין, התומך בגג; מישהו או משהו המשמש משען ובסיס לעניין כולו, מישהו הנשא על כתפיו את עיקר המעמסה."

הסבירו את ההקשר שבו השתמשו בצירוף עמוד התווך בטקסט 2.

---

6. לפניכם תגובת (טוקבק) לאחד הטקסטים.

20:21 10.02.2020

176 יואל

היינו אוהבי טאגו מכלה את העתיד, והאנושות עוברת אינטליגנציה מתמשכת. אבל זה תמיד היה הספק. ועת ניקטוק מעבירת מסרים שנונים, שבמרכזם ההפצה בשלל כעניי טיק טוק ש- צורת בידור נחותה מכלים.

0 1

האם אתם מסכימים עם הביקורת המובעת בתגובת? הסבירו את עמדתכם.

עבודות חזרות בהקשר: הוצעה ולשון לוחמילים - ביהדות י" - הופעת הקליפ

כיתוב - 5/י, 6/י, 7/י

תלמידי ביהדות י" חיקרים,

עליכם להכין עבודת חזרה או לשיעור הראשון בלשון בכיתה י"א בשנת הלימודים הקרובה

חלקי העבודה:

חלק א' - הבנת הבעה

חלק ב' - החביר

מאחלות לכם הופשה נעימה,

צוות לשון

פס' 10 התקנון של טיקטוק כולל איסור על קידום ארגוני טרור ופשע, כמו גם תוכן הכולל או מעודד "פעולות מסוכנות, או פגיעה", הפרעת אכילה, אימים, מכירה או עידוד שימוש בכלי נשק וסמים, הימורים ו-"פעולות בלתי חוקיות". החברה גם אוסרת לשתף תוכן מיני או מיסית מכל סוג שהוא, ומציעה כלל אצבע: "אם לא הייתם מראים את התוכן הזה להורים או לילדים שלכם - אנא אל תעלו אותו לכאן".

פס' 11 בינתיים בפיטסבורג, שטורחת להשיק מתחרה לכל אפליקציה חברתית פופולרית, השיקו לפני שנה אפליקציה דומה בשם Lasso. למרות הפחד האמריקאי מהסינים, לאסו לא מצליחה לצבור פופולריות, ועד כה הורידו אותה מהחנות של גוגל רק כ- 100,000 משתמשים. מה שאומר שעד להודעה חדשה, הסינים יכולים לשיר ולרקוד כל הדרך אל הבנק.

4. לפניכם ארבעה תרשימים ובהם נתונים על טיקטוק ועל יישומונים נוספים.

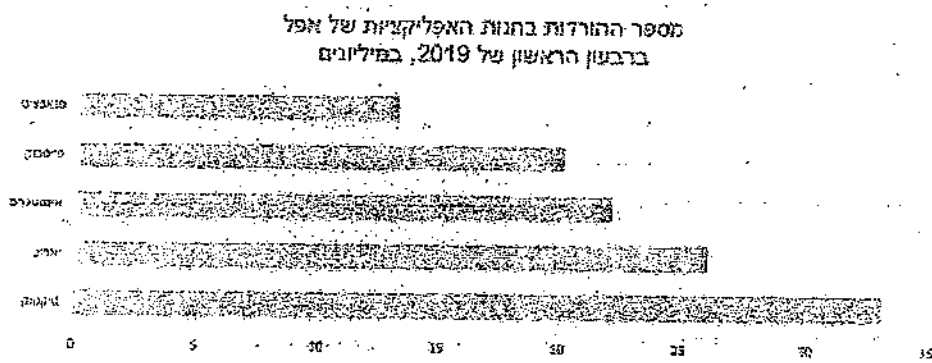
תרשים 1:

תרשים 2:

תרשים 3:

ב. "הכלים באפליקציה הופכים את מלאכת יצירת הסרטונים לפשוטה וקלה, אך עמוד התווך של טיק טוק הוא עמוד הבית או ה"פיד" שלה, שנקרא For You". (פסקה 6 בטקסט 2).

לפניכם תלק בזהגדרה של מילון רב מילים לערך "עמוד התווך":

"העמוד המרכזי בבניין, התומך בגג; מישהו או משהו המשמש משען ובסיס לעניין כולו, מישהו הנשא על כתפיו את עיקר המעמסה."

הסבירו את ההקשר שבו השתמשו בצירוף עמוד התווך בטקסט 2.

---

6. לפניכם תגובית (טוקבק) לאחד הטקסטים.

20:21 10.02.2020

176 יואל

היינו אנשי שאני מכירה את הנתח, שהאגשות עוברת איננו ליצירה מהמשבת אבל זה תמיד היה המצב. ושת טיקטוק מעבירה מסרים שנוחים, שבמרביתם ההכנה נעלה כעתיי טיק טוק א צורת בידור נחותה מלפני.

0 1

האם אתם מסכימים עם הביקורת המובעת בתגובית? הסבירו את עמדתכם.

(יוני 2023)

תחביר - אגדה - 1 - קול
7/י, 6/י, 5/י

תרגיל 4

ציינו נושא, נשוא ואוגד (אם יש) בכל אחד מן המשפטים הבאים.

1. יש לי חלום על חברה מוסרית ושוויונית.
2. בחנות זו יש מוצרי קוסמטיקה מן השורה הראשונה.
3. לא הייתה לי כוונה רעה.
4. מה היה בחדר העבודה לפני השיפוץ?
5. יהיה לי תואר בפילוסופיה בעוד כחודש.
6. יש לך רישיון נהיגה?
7. אין כאן מתנדבים רבים.
8. לרבים מהפליטים אין תקווה גם במקומם החדש.
9. אין לעובדים אלה ניסיון בעבודה משרדית.
10. לא תמיד היה לי קשר עם בני דודי הרחוקים.
11. עיר זו הפכה אטרקטיבית לילדים הודות להשקעה בתחום החינוך.
12. הפכתי את סדר השירים בטקס.
13. מזג האוויר נעשה הפכפך בעונה זו.
14. במשך השנים נעשינו תלתיים בטכנולוגיה.
15. מה תהיה המסקנה שלך?
16. לחוקר הייתה מסקנה מפתיעה.
17. מי תהיה הזוכה המאושרת בתואר "אשת השנה בעסקים"?
18. עוולות רבות נעשו בתחום זה.
19. חוג זה נעשה יוקרתי בשנים האחרונות.
20. לפי התנהגותו, אין הוא נבון.

תרגיל 7

1. לפניכם שלושה משפטים, ובכל משפט מסומן הפועל **הפכה**.

1. שתיית מיץ נבט חיטה **הפכה** את התזונה שלנו לבריאה יותר.
  2. תזונתי **הפכה** השנה לבריאה יותר בזכות אכילת ירקות אורגניים.
  3. מרוב הסברים בענייני תזונה בריאה הנערה **הפכה** את היוצרות.
- ציינו את **התפקיד התחבירי** של המילה **הפכה** בכל אחד מן המשפטים.

2. לפניכם ארבעה משפטים:

1. לשם סיום כתיבת הספר במועד הסופרת החרוצה **עשתה** לילות כימים.
  2. את הסרט המרשים **עשתה** הסטודנטית במסגרת לימודיה במגמת תקשורת בבית הספר.
  3. המכירה הפומבית של חפצי האומנות **נעשתה** באולם המוזיאון.
  4. לאחר הטיוול השנתי **נעשתה** האווירה בכיתה נעימה יותר.
- א. כתבו את **התפקיד התחבירי** של המילה המסומנת בכל אחד מן המשפטים.

ב. המירו את הפועל **נעשתה** המופיע **במשפט 4** בפועל אחר בעל **משמעות תחבירית דומה**.

ג. לפניכם משפט נוסף:

איך **עושים** סדר בכזה חדר מבולגן?

מהו **תפקידה התחבירי** של המילה **עושים** במשפט זה?

3. לפניכם שלושה משפטים, ובהם מסומנת המילה **אין**.

1. בשנים האחרונות **אין** המחקר קופא על שמריו בזכות המכשור המתקדם.
  2. בזמן סערת שלגים בירושלים **אין** לימודים בבתי הספר.
  3. בימינו **אין** התלמידים מעוניינים בשיעורי בית בשל עיסוקיהם הרבים.
- א. באיזה מן המשפטים 1-3 המילה המסומנת **אין** היא **בתפקיד נשוא**?

ב. העתיקו **ממשפט 1** את **הנושא**.

4. לפניכם שישה משפטים, ובכל משפט מסומנת מילה. ציינו את **תפקידה התחבירי** של המילה המסומנת: נושא, נושא או אוגד.

1. מניין, לדעתכם, הוא הופיע פתאום בעת ההרצאה?
_____
2. חטיפי בריאות כבר מזמן הפכו לחלק מאורח החיים של רבים.
_____
3. כיום כבר אין ביניהם חילוקי דעות לגבי חשיבות הכרת אתרים בארץ.
_____
4. בחופשת החגים ביקור בנחלי הצפון הוא בילוי משפחתי מועדף.
_____
5. הזמנה להופעה נוספת אינה פיצוי הולם על עוגמת הנפש.
_____
6. ההרצאה של המומחה מחו"ל הפכה את יום העיון למרתק.
_____

5. לפניכם ארבעה משפטים:

1. לעוגת גבינה ביתית יש טעם נפלא.
  2. אין מקומות ישיבה פנויים באולם.
  3. לתסריטאי הידוע יש רעיונות לסרט חדש.
  4. בזמן השביתה אין מפנים אשפה מרחובות העיר.
- א. באיזה משפט המילה המסומנת **שונה** מבחינת **תפקידה התחבירי**?
_____
- ב. מהו **תפקידה התחבירי**?
_____
- ג. מהו **התפקיד התחבירי המשותף** לשאר המילים המסומנות?
_____
- ד. מהי **משמעותה** של המילה המסומנת **בשאר המשפטים** (אלו שלא ציינתם בסעיף א)?
_____

6. לפניכם משפט:

- שימוש בפרצופונים במסרונים נעשה סטנדרטי.
- א. ציינו את ה**נושא**, את ה**נושא** ואת ה**אוגד** במשפט זה.
_____

ב. לפניכם שני משפטים נוספים:

1. מבוגרים רבים אינם מבינים סטגדרט זה של הוספת פרצופונים (אימוג'ים).

2. הנוער לא יבין בעתיד את הסטגדרטים החדשים.

האם אפשר להמיר את המילה **לא** במשפט 2 במילה **אינם** שבמשפט 1 בלי לערוך שינויים נוספים במשפט? נמקו.

---

7. לפניכם קטע העוסק בחיינו בעבר. קראו אותו וענו על השאלות שאחריו.

איך חיינו בעבר?

פעם לפני כובע המצחייה היה לנו כובע טמבל. גם הקופסה הכחולה הייתה חלק מהמפעל הציוני של העבר. אפילו השתמשו בסבון כלים מוצק - הוא היה בלוק מלבני קטן שרוי במים. בעבר ילקוטי התלמידים היו עשויים עור. בנוסף היה לכל תיק מנעול בעל מפתח. אלה ועוד היו הדברים של פעם.

א. כתבו את התפקיד התחבירי של המילה המסומנת מן השורש ה-י-ה בכל משפט.

1. _____ 2. _____ 3. _____

4. _____ 5. _____ 6. _____

ב. חברו שני משפטים בנושא "דברים של פעם" מעולמכם. בכל משפט שבצו את השורש

ה-י-ה לפי שני תפקידיו התחביריים שציינתם בסעיף א.

דוגמה: פעם היו קלטות וידאו. "טאמג'וצי" היה משחק בילדותינו.

---

3. ציינו את **תפקידן התחבירי** של המילים המסומנות בקטע שלפניכם.

מדענים ברחבי העולם מפתחים תכשירים יחודיים לאריכות ימים. יצרני תרופות מפתחים תוספי תזונה לאוכלוסייה המבוגרת. כמעט כל תוסף תזונה הוא המצאה מדעית. יישום המדע לשם פיתוח תוספי תזונה בריאותיים עשוי להאריך חיי אדם. זאת סוגיה בריאותית ואסתטית. אין כאן סוגיה אתית.

תרגיל 2

ציינו בכל משפט את **תפקידה התחבירי** של המילה המסומנת: **לואי** או **נשוא**?

1. א. מזג האוויר הקיצוני בארצות שונות בעולם קשור להתחממות כדור הארץ.
ב. המעשה של הגשת תלונה במשטרה היה קיצוני.
2. א. מחירן של הדירות בשכונה החדשה ברעננה גבוה במיוחד.
ב. מחירן הגבוה של הדירות מרתיע זוגות צעירים.
3. א. החלטות ההנהלה בעניין תקשוב חדרי הלימוד בבית הספר חשובות.
ב. הקצאת המשאבים של בית הספר היא לצורכי תקשוב.
4. א. פירות החורף אהובים עלינו.
ב. הילדים האהובים חזרו ממחנה הקיץ.
5. א. הלהקה המפורסמת תופיע בקיץ בגני יהושע בתל אביב.
ב. מחירי הכרטיסים להופעה גבוהים במיוחד.
6. א. רשימת המוזמנים לאירוע חשוב זה ארוכה.
ב. הרשימה הארוכה כוללת ידוענים רבים מתחום התרבות.

תרגיל 3

סמנו במשפטים שלפניכם את **הנושא** לסוגיו (מפורש או סתמי) ואת **הנשוא** לסוגיו (רגיל או מורחב).
הקיפו את **גרעין הנושא** (הנושא בלי הלוואים). סמנו בצבע אחר את **כל הלוואים הקשורים לנושא**.

1. מכון הבריאות האמריקני הודיע על הפסקת הניסויים בשימפנזים.
2. בשל קרבתם לבני האדם שימשו קופי השימפנזה למחקר רפואי במשך עשרות שנים.

3. כיום מוחזקים 50 שימפנזים בוגרים למטרות מחקר.
4. כל השימפנזים אמורים להישלח בימים הקרובים למקלטים לחיות בר.
5. בהמלצת המכון האמריקני לרפואה החל תהליך מייגע זה לפני כחמש שנים.
6. ביוני 2015 הוגבל בארה"ב המחקר בשימפנזים בשל החשש מהכחדת השימפנזים בעולם.
7. האתיקה המדעית של מחקר בבעלי חיים מאפשרת ביצוע ניסויים בבעלי חיים במקרה של ניסוי חיוני.
8. העלייה בהתנגדות לניסויים בבעלי חיים נבעה מהאפשרויות הטכנולוגיות לביצוע ניסויים ברקמות ממחושבות.
9. להפסקת הניסויים בשימפנזים יש תומכים נלהבים רבים.
10. האם סיום הניסויים בשימפנזים עלול לפגוע במחקר הרפואי?
11. האם מבחינה אתית סבלם של השימפנזים מצדיק את הפסקת הניסויים בהם?

תרגיל 4

1. לפניכם שלושה משפטים, ובכל משפט מסומן הצירוף **כוכב הלכת מאדים**.
  1. התנאים הנוכחיים על פני כוכב הלכת מאדים אינם מאפשרים חיי בני אדם.
  2. כיום כוכב הלכת מאדים נחשב למדבר קפוא חסר חיים.
  3. האטמוספירה בכוכב הלכת מאדים דלילה מאוד.א. ציינו את מספר המשפט שבו צירוף המילים המסומן **שונה בתפקידו התחבירי**.
_____
ב. מהו **התפקיד התחבירי** של הצירוף השונה?
_____
ג. מהו **התפקיד התחבירי המשותף** לשני הצירופים האחרים?
_____
2. לפניכם שני משפטים, ובכל משפט מסומן הצירוף **הולך וגובר**.
  1. היוזמה העסקית נבעה מזיהוי צורך הולך וגובר בשוק העבודה.
  2. הולך וגובר הצורך בסיוע הומינטרי לנפגעי רעידת האדמה.ציינו את **התפקיד התחבירי** של הצירוף המסומן בכל משפט.
_____

ב. לפניכם שלושה משפטים נוספים:

1. אחי הצעיר הצטרף למשחק הפקמן הנוסטלגי.
  2. הנערים הכניסו לכונן המחשב דיסק עם משחקי עבר.
  3. לא העליתי בדעתי אפשרות זו לפתרון הבעיה.
- א. העתיקו את כל הלוואים ממשפט 1.

ב. באיזה משפט מבין משפטים 1-3 יש נושא מורחב? העתיקו אותו.

3. לפניכם חמישה משפטים, ובכל משפט מסומנת המילה **רוב**.

1. רוב הציבור תומך בקיצור שבוע העבודה.
2. המועמד לנשיאות נבחר ברוב קולות.
3. נדרש כאן רוב של 55 אחוזים.
4. מעמדו של הרוב מתחזק לאחר הבחירות.
5. ההצעה סקרנה את רוב המשתתפים.

ציינו את מספרי המשפטים בהם המילה **רוב** משמשת **כלואי**.

4. א. לפניכם שני משפטים, ובהם מסומנות מילות **שאלה**.

1. איזה תפקיד בהצגה מתאים לך?
2. מי יכול להגיע לחזרות ביום חמישי?

ציינו את התפקיד התחבירי של מילות השאלה המסומנות.

ב. לפניכם שני משפטים נוספים, ובהם מסומנת המילה **מחצית**.

1. במשחק הכדורגל אמש הייתה לשחקנים מחצית ראשונה מצויינת.
2. בדקה האחרונה של המחצית הראשונה הובקע שער.

א. ציינו את מספר המשפט שבו התפקיד התחבירי של המילה **מחצית** זהה לתפקיד התחבירי של המילה **מי** (שאלה 4א).

ב. מהו התפקיד התחבירי של המילה **מחצית** במשפט האחר?

משלימי הפועל: מושא ותיאור

תרגיל 1

לפניכם משפטים, ובהם מסומנים משלימי הפועל. מיינו את המילים המסומנות **לשתי קבוצות**.

1. השתתפתי בתחרות.
2. הוא התקדם בזכות התחרות.
3. הוא סיפר על התחרות.
4. נסענו לתחרות בקריית שמונה.
5. על אף התחרות הם משתפים פעולה.
6. במקרה של תחרות אל תילחץ.

מושאים	תיאורים

תרגיל 2

1. לפניכם משפטים קצרים העוסקים באנרגיה ובצמחים. ציינו בכל אחד מהם **נושא, נשוא ומושא**.

1. אנשים מוליכים זרמים חשמליים.
2. גם ירקות גינה מסוגלים לעשות זאת.
3. העובדה הפשוטה הזאת דרבנה את המעצב סקוט גארנר.
4. הוא בנה ערכת תופים ממוחשבת.
5. הערכה מתבססת על הפקת צלילים של סלק.
6. הירקות סופגים אנרגיה חשמלית.
7. החיישן של המחשב מזהה אותה.
8. כל נגיעה מייצרת צליל תיפוף.

2. לפניכם משפטים קצרים העוסקים במיפוי המוח. ציינו בכל אחד מהם **נושא**, **נושא ומושא**.

1. ראנדל קואן מתכנן להעלות את המוחות שלנו למחשב.
2. לשם כך הוא מגייס מדעני מוח מובילים.
3. ראנדל קואן רוצה לפתח את האנושות.
4. מיפוי המוח יאיץ את התפתחות מדעי המוח.
5. האונה הקודקודית קולטת תחושות.
6. האונה העורפית מעבדת תמונות.
7. המוח הקטן שולט בשיווי משקל.
8. המוח הקטן גם מתאם תנועה מוטורית עדינה.
9. האונה הרקתית גם מאחסנת זיכרונות.
10. האונה המצחית רושמת תוכניות.
11. האזור המוטורי העיקרי משפיע על התנועה.
12. התלמוס מעביר נתונים לחלקי מוח שונים.
13. ההיפותלמוס שולט בשחרור ההורמונים.

תרגיל 3

1. בכל אחד מן המשפטים הבאים מסומנים **משלימי הפועל**. ציינו מעל כל אחד מהם אם הוא **מושא** או **תיאור**.

1. ב-20:00 משודרת בטלוויזיה מהדורת החדשות המרכזית.
2. בגלל העומס לא נענו לבקשתי.
3. שאלות רבות שאלו הסטודנטים לאחר ההרצאה.
4. בשעת הריאיון התרשמתי מידיעותיו.
5. התייחסו לפעולות האיש בחשדנות.
6. על פרטי האירוע דיווחתי לקצין התורן.

2. אתרו בכל משפט את **שני המושאים** שבו וציינו אותם.

1. עקב ההסלמה דרשה מהם ההנהגה איפוק.
2. לא נותנים להם זכויות.
3. הבאתי לו את החבילה.
4. שלח לי בבקשה תמונות מהטיול שלך בחו"ל.
5. תנאי מזג האוויר גרמו לנו סבל רב.
6. אין מוכרים אלכוהול לילדים מתחת לגיל 18.

תרגיל 4

לפניכם קטע העוסק בעוברים, ובו מסומנים **משלימי פועל** (מושאים ותיאורים). סמנו חץ בין **משלים הפועל** המסומן לבין **הפועל** שהוא מתייחס אליו. ציינו על כל משלים פועל מסומן אם הוא **מושא** או **תיאור**.

תאי הריח באפו של העובר פועלים החל מהשבוע ה-24 ^{גיאור} של ההיריון. מחקרים מעשר השנים האחרונות הראו שילדים מעדיפים טעמים שהורגלו אליהם כשהיו ברחם. מחקרים אחרים מלמדים שהמזון שהאם אוכלת יכול לעצב את מוח העובר בדרך קלוקלת. תינוקות שאמם ניזונה מג'אנק פוד (ז'ל'ת) נולדים כשמוחם "מתוכנת" להשתוקק למזון מסוג זה.

עובר מתחיל לשמוע צלילים בין השבוע ה-24 לשבוע ה-27 להיריון. זה כעשר שנים ידוע שעוברים לומדים מאפיינים כלליים של שפת האם שלהם, כמו מקצב והנגנה (אינטונציה). אבל שני מחקרים שנערכו ב-2013 מאשרים שהם קולטים גם מילים מובחנות והברות.

על פי: פריס ג'אבר, "רשמים ראשונים - אנחנו מתחילים לקלוט מילים, להגיב למזון ולתאם בין העיניים לידיים הרבה לפני הלידה", **סיינטיפיק אמריקן**, 1.1.2015.

3. ציינו באילו משפטים במתכון יש נושא מפורש.

מדוע, לדעתכם, בחר הכותב להשתמש בנושא מפורש במשפטים אלה?

סוגי התיאורים

תרגיל 1

לפניכם משפטים העוסקים במחקר הקשור לעוברים. ציינו בכל אחד מן המשפטים נושא, נשוא ומושאים (אם ישנם). ליד כל אחד מן התיאורים המסומנים ציינו איזה קשר או תוכן הוא מביע: מקום, זמן, סיבה, תכלית, ויתור, תנאי, אופן או מצב.

1. מודעות חושית כבר מתחילה ברחם.
2. מחקרים בתחום התפיסה של העוברים מבהירים זאת באופן ברור.
3. אולטרה סאונד תלת-ממדי מלמד הרבה יותר על הפיזיולוגיה של העובר.
4. העובר משתמש במוחו לשם הכרת העולם החיצוני לפני הלידה.
5. המחקרים האלה שיפרו בצורה ניכרת את הטיפול בפגים.
6. שבעה שבועות לאחר ההפריה העוברים כבר מתחילים לזוז.
7. לאחר טיפוס על קירות שק השפיר הם מסוגלים להכניס גפיים לפה.
8. הם חוזים מראש את תוצאות התנועות האלה.
9. במקרה של סריקה ארבע-ממדית ייראה תיאום בין פתיחת הפה לקירוב הידיים אליו.
10. תיאום זה משתפר בזכות גדילתם.

תרגיל 2

סמנו את התיאורים בכל אחד מן המשפטים שלפניכם וציינו את הקשר או את התוכן שמביע כל תיאור: סיבה, תכלית, תנאי או ויתור.

1. בשל עומס על קווי הטלפון זמן ההמתנה מתארך.
2. לקבלת מענה אנושי הקש אחת.
3. בזכות השירות האדיב אמליץ עליכם לחבריי.

4. על אף העיכוב היה השירות אדיב.
5. בלי התערבות המנהל היה השירות לוקה בחסר.
6. למרות התערבות המנהל היה השירות לוקה בחסר.
7. עם כל מאמציו של הפקיד הוא כשל.
8. במקרה של עיכוב פנה למנהל האדמיניסטרטיבי.
9. בגלל הרעש הם החליפו חדר.
10. בזכות פקיד הקבלה החליפו לנו חדר.
11. על אף החלפת החדר סבלנו מרעש.
12. למרות התנאים המשופרים לא זכינו לחדר שקט.
13. תוכלו להחליף חדר רק באישור המנהל.
14. בהעדר המנהל תוכלו לדבר עם פקיד הקבלה האחראי.
15. חרף התלונות לא נענתה בקשתנו.
16. עקב תלונות חוזרות ונשנות הוחלט על פיצוי.
17. פנו אל פקיד הקבלה לשם זירוז הטיפול בבעיה.
18. אנחנו מעניקים שירות זה למענכם.
19. פקיד הקבלה נמצא כאן בשבילכם.
20. לא התווכחנו איתם מחשש לתגרה.
21. כבו את המחשבים בסוף יום העבודה.
22. במקרה של הפסקת חשמל נתקו את המחשבים מהחשמל.
23. כבו את המזגן לשם חיסכון בחשמל.
24. שחקני הקבוצה מתאמנים לקראת הטורניר.
25. המאמן התפטר בעקבות ההפסד.
26. המאמן לא התפטר למרות ההפסד.
27. החוקר זכה בפרס בעקבות מחקריו פורצי הדרך.
28. החוקר קיבל מענק כספי לשם עריכת מחקרים נוספים.

29. במקרה של כישלון הניסוי המדענים יבצעו ניסוי נוסף.

30. למרות הצלחת הניסוי המאמר לא פורסם.

תרגיל 3

1. לפניכם חמישה משפטים:

1. איגוד האופניים בישראל עוסק בקידום רכיבת אופניים בשטח עירוני.
  2. לאן נרכב במהלך החופשה?
  3. רכיבה על אופנים למקום העבודה מעניקה תחושת רעננות.
  4. בשנים האחרונות בסין ממעטים לרכוב על אופניים.
- א. לשלוש מן המילים המסומנות יש תפקיד תחבירי משותף. מהן המילים? מהו התפקיד המשותף?

ב. מה התפקיד התחבירי המשותף לשתי המילים המסומנות האחרות?

ג. לפניכם כותרת שהתפרסמה ערב מרוץ האופניים "סובב תל אביב":
שינויים בהסדרי התנועה בתל אביב
כתבו את הכותרת מחדש כמשפט פועלי בעל תיאור מקום.

2. לפניכם ארבעה משפטים:

1. מראשית תקופת המנדט הבריטי הגיעו עולים יהודים לארץ ישראל באופן בלתי חוקי.
  2. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה הפכה ההעפלה למבצע הצלה של יהודי אירופה.
  3. עם זאת נוצרו במהלך המלחמה קשיים רבים בשיגור אוניות מעפילים לארץ.
  4. בשל החרפת תנאי הכניסה לארץ המעפילים נאלצו להמתין במחנות מעבר עד לשחרורם.
- א. במשפטים שקראתם נעשה שימוש בתיאורי זמן ובתיאורי מקום. העתיקו את המילה או את המילים המתאימות לכל אחד מהתפקידים התחביריים הללו.

תיאורי מקום

תיאורי זמן

ב. לפניכם שני משפטים:

1. מלחמת העולם השנייה הסתיימה.
  2. ניצולים רבים רצו לעלות לארץ ישראל.
- חברו את שני המשפטים למשפט אחד פשוט ובו **תיאור זמן**.

לפניכם ארבעה משפטים:

1. לא הצלחתי לסיים את עבודתי עקב ארוחות החג הרבות.
  2. בזכות חופשת החגים פגשנו את דודתי מרמת הגולן.
  3. מדוע לא אכלתם מעוגת הדבש?
  4. בשנה הבאה לא ניסע לחופשה ברמת הגולן בשל פקקי התנועה הרבים שבדרך.
- א. בכל המשפטים נעשה שימוש ב**אותו סוג תיאור**, מהו?
- ב. העתיקו מכל משפט את **המילה המבטאת תיאור זה**.

ג. לפניכם משפט נוסף:

דודתי זכתה במחמאות רבות הודות למפגש המשפחתי בראש השנה.
העתיקו ממנו את **מילת הקישור**, וציינו באיזה משפט מבין המשפטים 1-4 יש **מילת קישור הדומה לה במשמעותה**.

ד. לפניכם שני משפטים:

1. אנשים רבים בילו בפארקים הרבים שברחבי הארץ במהלך החגים.
  2. אשפה רבה הצטברה במהלך החגים ברחבי הפארקים.
- המירו את שני המשפטים **במשפט אחד פשוט בעל אותו תיאור שציננתם בסעיף א**.

לפניכם חמישה משפטים, ובכל משפט מסומנות מילים.

1. "האגודה למען החייל" הוקמה על ידי הסוכנות היהודית בשנת 1942 למען החייל היהודי.
2. תחילה האגודה פעלה לצורך מילוי צורכי הרווחה של חיילים בארץ ישראל עוד בטרם הקמת המדינה.

3. בארגון זה מתבצעת גם פעילות ענפה לטובת משפחות, אלמנות ויתומי צה"ל.
4. לשם גיוס כספים מפעילה "האגודה למען החייל" יום התרמה ארצי בגלי צה"ל.
5. פריטים שונים נרכשים מדי שנה הודות לתרומות הרבות של אזרחי המדינה.

- א. באיזה משפט מופיע תיאור שונה, ומהו סוג תיאור זה?
ב. מהו התיאור המשותף לשאר המשפטים? העתיקו את מילות הקישור המציינות אותו.

ג. לפניכם שני משפטים נוספים:

1. "האגודה למען החייל" נותנת לחיילים נזקקים סיוע כלכלי חודשי.
2. האגודה אף פועלת להענקת מלגות לימודים עבור הלוחמים.

ציינו את מספר המשפט שבו תפקידה התחבירי של המילה המסומנת זהה לתפקיד שצייתם בסעיף ב:

א. לפניכם ארבעה משפטים:

1. באמצעות סרטון ההדרכה הבנתי את מנגנון ההפעלה של היישומון.
2. פתרון זה לבעיה משמש כעלה תאנה לכיסוי על פגמים רבים בתוכנה.
3. החניכים הסתדרו זוגות זוגות לפני רחבת הטקסים.
4. האם מקבלים את פרטי העסקה בלי תנאים מגבילים?

מהו סוג התיאור המשותף לכל המילים המסומנות?

ב. לפניכם שלושה משפטים נוספים:

1. הנערה משוחחת בטלפון עם חברתה.
2. לצערי הרב, לא הבחנתי במצוקתך במהלך התרגיל.
3. באומץ רב ניגשה המעריצה אל השחקן הנערץ.

באילו שני משפטים מופיע אותו תיאור שצייתם בסעיף א?

מהו התפקיד התחבירי של המילה המסומנת במשפט השונה?